

Normaalin tukeminen rakenteiden avulla – Lapsivuodeosastohoitoa
potilashotellissa
Marika Mettälä

Tampereen Perheonni

- Toiminta alkoi jo vuonna 2013
- Taustana:
  - perheiden toive perhehuoneista
  - lapsivuodeosastopaikkojen riittämättömyys
  - WHO:n määritelmä synnytyksen jälkeisestä hoidosta

Lääkäriliiton laatupalkinto 2014

-uusi näkökulma potilaan hyödyksi, vaikuttavuus ja hyödynnettävyys muuallakin

- Henkilöstö: kokeneita kätilöitä, halukkaita kokeilemaan ja kehittämään uutta toimintaa
- Koulutusta: mm. vastasyntyneen elvytys
- Luotiin toimintamalli tilanteisiin, jolloin kaikki menee normaalisti ja myös niihin tilanteisiin jolloin on hätätilanne
- Kriteerit sekä synnyttäneelle että vastasyntyneelle
- Perhehuoneita aluksi 7 kpl ja 1 kätilö vuorossa
  - 2014 lisättiin → 14 kpl ja 2 kätilöä vuorossa
  - Tällä hetkellä 16 – 17 kpl

Perheenä Perheonnessa

- Vierihoidtoa
- Puoliso mukana
- Tuetaan omahoitoon
- Tyytyväisiä vauvoja ja vanhempia
- Täysimetys% korkeampi
- Omat vaatteet
- Perheitä n. 1800/v

Hyvän kokemuksen merkitys

- Positiivisen ja turvallisen kokemuksen luominen synnytyksestä ja lapsivuodeosastolla vietetystä ajasta on merkityksellinen vanhemmuuden kehittämisessä
Butchart ym. 1999
- Positiivinen ja turvallinen kokemus koostuu erilaisista tekijöistä, kuten esimerkiksi riittävästä ja oikea-aikaisesta informaatiosta ja tuesta, kättilön läsnäolosta, synnyttäjän ja hänen perheensä huomioimisesta yksilöinä
Persson & Dykes 2002, Brown ym. 2005, Tingstig ym. 2012
- Hoitohenkilöstön ja äitien vuorovaikutuksen laadulla oli suuri merkitys sille, minkälainen kokemus hoitajaksosta äideille muodostui. Hoitohenkilöstön tunneherkkyys ja ymmärrys sekä kiireettömyys, avuliaisuus ja tuen antaminen vaikuttivat positiivisen kokemuksen muodostumiseen.
Brown ym. 2005

Mistä muodostuu hyvä kokemus lapsivuodeosastohoidosta tutkimusten mukaan

- Vanhemmat nähdään tiiminä ja tiimityöskentelyä tuetaan
- Synnyttäjän mies kohdataan isänä, ei vierailijana. Tämä on tärkeätä sekä äidille että isälle
- Äiti kokee saavansa tukea kättilöltä
- Äidille annetaan mahdollisuus osallistua omaa hoitoaan tai vastasyntyneen hoitoa koskeviin päätöksiin
- Isän hyvä kokemus lapsivuodeosastohoidosta auttaa isän roolin omaksumista
- Mahdollisuus olla perhehuoneessa synnytyksen jälkeen on sekä äidin että isän toiveita vastaavaa ja perheen hyvinvointia lisäävää

VANHEMPIEN HOITOON LIITTYVIÄ KOKEMUKSIA POTILASHOTELLIN LAPSIVUODEOSASTOLLA

Pro-gradu, Mettälä 2015

- Hoitajat ovat ammattitaitoisia
- Saatu hoito on perhekeskeistä
- Saatu hoito on hyvää
- Saatu hoito on yksityisyyttä kunnioittavaa
- Saatu hoito on perheen hyvinvointia tukevaa
- Saatu hoito on perheen varhaisen vuorovaikutuksen kehittymistä tukevaa

Kätilöt ovat ammattitaitoisia

- Vastaavat kysymyksiin
  - Saa neuvontaa
  - Saa tukea
  - Kätilöt ovat kiireettömän tuntuisia
  - Saa apua ja ohjausta imetykseen
- *”Olen kyllä kokonaisuudessaan saanut hyvin neuvoja. Aina kun on kysynyt, niin on kyllä hyvin neuvottu.”*
  - *”Mutta kyllä minun mielestäni ihan hyvin, että on saanut sen tuen ja avun minkä tarvitsee.”*
  - *”Eilenkin mieheni kävi hakemassa sen hoitajan tähän, ja katsottiin imetysote ja siinä saa sellaista henkilökohtaista tukea vielä vähän extraa.”*
  - *”Ja vaikka ei osaisikaan kysyä, niin he kyllä osaavat kysellä ne tärkeimmät asiat, että ne varmasti lähtevät sujumaan.”*

Hoito on perhekeskeistä

- Perheenä oleminen alusta alkaen
  - Isän ja äidin yhteistyö
  - Isällä mahdollisuus auttaa äitiä
  - Perheen sisäisestä työnjaosta sopiminen
  - Isällä mahdollisuus olla perheen kanssa 24/7
  - Kätilöt huomioivat myös isän
  - Isä saa ohjauksen yhdessä äidin kanssa
- *”Se on kiva just, kun voi olla isäkin mukana ja sitten voi myös tällain toisen lapsen kanssa tai sitten useamman, että ei se mikään ongelma ole.”*
  - *”Mutta koin kyllä, että se on sitten niin kuin ennen kaikkea äidin ja myös isän jaksamisen kannalta ja sitä kautta se ei voi olla myöskin vaikuttamatta lapseen ja jaksamiseen alkuvaiheessa.”*
  - *”Iso apu minulle, kun eilen minun kävely oli vielä huonoa tai sellaista. Nouseminen ja kaikki, niin ihana kun on sitten isä, joka auttaa.”*
  - *”Tässä on kuitenkin yllättävän paljon tehtävää isällekin.”*
  - *”Sitten hoitaja oli, että pitäisikö tässä harjoitella näitä käsittelyhommin ynnä muuta.”*

Hoito on hyvää

- Yksilöllistä hoitoa
  - Turvallisuuden tunne
  - Kätilöt ovat miellyttäviä
  - Apu on saatavilla
  - Kätilöt ovat lähellä ja saatavilla
  - Ruoka on hyvää
- *”Niin, että olisiko sitä kokenut, että siellä olisi vaan niin kun yksi tuhansista, mikä minä olen nyt tietysti yksi tuhansista synnyttäjäistä, mutta täällä on enemmän se sellainen, että me ollaan täällä ja meitä autetaan. Eikä niin, että minä olen vaan niin kun joku yksi pedin täyte.”*
  - *”Sitten on hyvä, että kuitenkin kaikki saa tästä läheltä nuo, hänellä vähän sokereita seurattiin ja muutenkin tulehdusarvo, niiden takia kuitenkin tarvitse kauemmaksi lähteä.”*
  - *”Ja kaikki ovat olleet hirveän mukavia ja lämminhenkistä porukkaa tämä koko henkilökunta.”*
  - *”Aamupala on vielä pakko kehua, tai siis kaikki ruokailut on siis ollut tosi hyviä.”*

Yksityisyyttä kunnioittavaa hoitoa

- Mahdollisuus hoitaa asiat itsenäisesti
  - Oma aikataulu
  - Vierailijat oman aikataulun mukaisesti
  - Saa olla vauvan kanssa ihan rauhassa omassa huoneessa
- *”Ollaan tykätty ihan hirveästi, täällä on rauhallista. Saa heti harjoitella ihan omaan tahtiin.”*
  - *”Mutta tosi hyvä just tämä, että täällä saa sitten rauhassa ottaa vastaan kaikkia vieraita täällä omassa huoneessa. On tosi kiva.”*
  - *”Täällä on oma rauha ja saa olla rauhassa vauvan kanssa ihan, ettei ole sellaista ylimääräistä häslinkiä ympärillä.”*
  - *”Ehkä juuri se, että saisi ikään kuin oman huoneen, ettei tarvitse jakaa huonetta kenenkään toisen kanssa. Eikä tarvitse sitten olla huolissaan siitä, että itse häiritsee jotain toista tai sitten, että joku toinen on siinä sitten itselle häiriöksi. Mukavampi tällain, että saa olla omissa oloissa.”*

Hoito tukee perheen hyvinvointia

- Osastohoito tuki perheen ja vauvan hyvinvointia
  - Palautumista ja toipumista edistävät käytännöt
  - Tunne omasta fyysisestä hyvinvoinnista
- *”Ehkä jotenkin minä ajattelen että tämä edistää sitä, että tavoitteena pitäisi olla hyvinvoiva vauva ja hyvinvoivat vanhemmat ja hyvä kannustava startti. Tämähän vaan edistää sitä kaikkea.”*
  - *”Minä ainakin itse tykkään siitä, että tässä on muitakin vierailijoita tai sillain kun käy tuolla syömässä niin siellä on muitakin asiakkaita siellä, tai ihan tavallisia ihmisiä siellä, että kaikki eivät ole mitään just synnyttäneitä. Että tavallisissa vaatteissa ja lapsellakin on omat vaatteet, että tällain olen kyllä kokenut, että se tukee sitä palautumista.”*
  - *Sitten minä jotenkin kommentoin, että en mä uskonut, että päivä synnytyksen jälkeen olen hotelliaamiaisella.”*

Hoito tukee perheen varhaisen vuorovaikutuksen kehittymistä

- Vauvaan tutustuminen
  - Varmuutta vauvan hoitoon ja vauvan viesteihin vastaamiseen
  - Varmuutta kotiutumiseen ja pärjäämiseen kotona
- *”Ensin oli kauhean epävarma kaikesta ja varsinkin tämän pienen käsittelystä kun hän vaikuttaa niin reppanalta. Mutta pikkuhiljaa sitä tottuu nostelemaan, pukemaan ja muuta.”*
  - *”Meilläkin on esikoinen kotona, niin saa täällä sitten vähän aikaa ihmetellä vauvan kanssa kaksin, mutta esikoinenkin pääse sitten tänne rauhassa tutustumaan sitten pikkuveljeen.”*
  - *”Siitähän tässä on loppu viimein kysymys, että ei niinkään sitä teknistä suorittamista vaan saa korvien väliin, että kyllä minä tämän hanksaan. Se tunne, että se nouseeko se nyt kahden päivän aikana nyt ihan oikein sieltä sängystä syliin, ja muuta, mutta se kyllä harjaantuu. Pääasia, että luottaa sitten itseensä.”*
  - *”Ja ymmärtää niin kun yllättävän paljon, vaikka hän on niin pieni, niin hän ymmärtää sen, että hänelle puhutaan lempeästi.”*

Rakenteiden merkitys

- Kätilöiden näkökulma
- Asiakkaiden näkökulma

- Uudet tilat → uudet käytännöt!

Kiitos!

viva

viva TAMK Tays

Rahoittaja: Sosiaali- ja terveysministeriö, Terveyden edistämisen määrärahasta vuosina 2015-2017

